

NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, March 10, 1981

Nr. 48

BREŽNEVAS PRAŠO R. REAGANA SUSITIKTI

PAKISTANO LĖKTUVAS NUSKRAIDINTAS IŠ KABULO Į DAMASKĄ

GROBIKAI NUŠOVĖ VIENĄ KELEIVĮ

DAMASKAS, Sirija. — Užpra-
eitą pirmadienį, kovo 2 d., trys
asmenys, ginkluoti granatomis
ir revolveriu, pagrobė Pakistano
tarptautinės oro linijos lėktuvą
Boeing 720 su virš 100 keleivių
ir 7 įgulos nariais, skrendančiais
iš Karachi į Peshavar. Jie įsakė
pilotui skristi į Afganistano sos-
tinę Kabulą. Grobikai reikalavo
Pakistano valdžią paleisti il ka-
lėjimų 49 politinius kalinius.
Vėliau jie reikalavimą pakėlė
iki 92 kalinių. Akivaizdoje to,
Pakistano valdžią paleisti iš ka-
grupei nutraukti derybas. Pa-
kistano gynybos ministeris ir
oro linijos viršininkas gen. Ra-
him Khan pareiškė, kad niekas
negali priversti valdžią grasi-
damas revolveriu.

Sekmadienio naktį pagrobtas
lėktuvas pakilo iš Kabulo aero-
dromo ir pirmadienio anksti ry-
tą nusileido Sirijos sostinės Da-
masko aerodrome. Lėktuvui įsa-
kyta stovėti nuošalyje aerodro-
mo vietoje. Pakistano ambasada-
doris Sirijoje Sarfraz Khan
pradėjo derybas su grobikais.
Jie pareikalavo Pakistano oro
linijos dviejų inžinierių, sutai-
syti priekini lėktuvų ratą. Sirijos
pranešimu, lėktuve yra 116
keleivių, pakistaniečių praneši-
mu jų yra 112, gi Vakarų šte-
bėtojai sako, jog yra 111 kelei-
vių, tarp kurių 3 amerikiečiai.
Penktadienį teroristai vieną ke-
leivį nušovė.

Sovietų Sąjungos žinių agen-
tūra Tass, pasikalbėjusi su Li-
bijos ambasadoriumi pranešė,
kad grobikai pasmerkė Pakista-
no valdžią, kad nepaleidžia 92
politinių kalinių. Jie grasi-
na nužudyti visus keleivius, JAV ad-
ministracija prašė Sovietų vald-
žią įtakos, kad keleiviai būtų
paleisti.

Paskutiniu metu Pakistano
valdžia areštavo virš 120 Pakis-
tano Liaudies partijos veikėjų.
Jų tarpe yra Nusrat Bhutto,
našlė nužudyto premjero Zulfi-
kar Ali Bhutto, taip pa jo 29 me-
tų duktė Benazir. Pakistano vald-
žia skelbia, kad lėktuvo grobi-
mą sugalvojo ir suplanavo bu-
vusio premjero vyriausias sū-
nus, 25 metų Murtaza Bhutto.

— Prezidento žmona Nancy
Reagan baigia sukelti \$200,000
Baltųjų Rūmų antro ir trečio
aukšto remontui bei dekoravi-
mui, 82 asmenys tam tikslui
paaukojo virš 181,000 dolerių.
Ji atsisakė priimti remontui pa-
skirtus \$50,000 valdiškų bei mo-
kesčių mokesčių pinigų.

KALENDORĖLIS

Kovo 10: 40 Kentėtojų, Žibuolė, Dormantas, Naubartas.

Saulė teka 6:12, leidžiasi 5:51.
Oras vėsus, gražus.

KOLUMBIJOJE NUŽUDYTAS AMERIKIETIS

BOGOTA (AP). — Šeštadienį,
apie 300 mylių nuo Kolumbijos
sostinės, Loma Linda apylinkė-
je, nušautas amerikietis kalbi-
ninkas Chester A. Bitterman.
Jis dirbo Lingvistikos institute
ir vertė Bibliją į vietos indėnų
kalbą. Teroristai jį pagrobė prieš
47 dienas ir kaltino jį esant CIA
agentu. Jie tvirtina, kad institu-
tas dirba CIA agentūrai ir vi-
sų instituto tarnautojų laukia
toks pats likimas. Teroristai rei-
kalauja, kad institutas išsikeltų
iš Kolumbijos. 28 metų Bitter-
mano likusi žmona ir dvi duk-
terys išvyko Amerikon.

Institute dirba apie 120 asme-
nų, tarp jų 40 kalbininkų, dau-
gumoje gyvenančių tarp indėnų,
Kolumbijos valdžia, ryšium su
Bittermano nužudymu, arešta-
vo 50 asmenų.

PRINCAS CHARLES ATVYKS Į KARIBŲ SALAS

Nors Anglijos sosto pėdinio
princas Charles vestuvės su Lady
Diana Spencer įvyks tik liepos
20 d., tačiau ruošiamasi jų po-
vestuvinei kelionei. Ją jie pra-
leis Karibų jūros St. Lucia ir
St. Vincent salose bei karališ-
koje jachtotje Britanija. Jachta
valoma, dažoma ir bus išbandy-
ta, kad 14 dienų atostogos ir ke-
lionė būtų be priekaištų.

— Klasinė žinia apie žmogų,
įkandusį šuniui, įvyko Rio de
Janeiro karnivale. Ten girtas
vyras mirtinai perkando šuns
kaklą. Jis teisinasi, kad tai įvy-
ko šuniui jį puolant. Šuns savi-
ninkas reikalauja \$25.

— Vakarų Čikagoje sekma-
dienį dėl gaisro žuvo 46 metų
moteris. Ji šoko pro langą iš tre-
čio aukšto liepsnų apimto buto.

— Salvadore kariuomenė tu-
rės daug darbo išvyti maišti-
ninkus iš įsistiprinimų kalnuose.
Maištininkai iš ten leidžiasi
žemyn ir terorizuoja beginklius
kaimiečius.

Helmut Schmidt

Helmut Schmidt patarė pre-
zidentui Reaganui susitikti
su Brežnevu ir išlaikyti jo
rusų opinio.

Lietuvių atstovai su Kongreso nariais Vakarų 16 d. minėjime Atstovų Rūmuose š. m.
vasario 18 dieną. Iš kairės: ALTo vicepir. dr. L. Kriaučiūnas, kongresmanas Frank
Annunzio (suorganizavęs minėjimą, ALTo jį paprašius), maldą kalbėjęs kun. L. Andrie-
kus, Atstovų Rūmų daugumos lyderis kongr. J. Wright, Atstovų Rūmų pirmininkas Th.
O'Neill, kongr. E. Derwinski, ALTo atstovas Washingtono dr. J. Genys, A. Vaičiulaitis,
Lietuvos atstovas dr. S. Bačkis, Amerikos Balso Lietuvių skyriaus vedėjas A. Petrutis,
ALTo vicepirmininkas Teodoras Blinstrubas.

TEHERANO TEISEJAS SIULO TRAUKTI TEISMAN PREZIDENTĄ BANI SADR

PREZ. REAGANAS PAKEITĖ JAV DELEGACIJĄ
TARPTAUTINĖJE JŲRŲ TEISIŲ KONVENCIJOJE

TEHERAN, Iranas. — Teisė-
jas mulla Sadek Chalchali, pats
žiauriausias Islamo teisėjas, pa-
vadino prezidentą Bani Sadr iš-
daviku ir pareikalavo jį atiduoti
revoliuciniams Islamo teisimui.
Jeigu teisėjas Chalchali galėtų
uždėti savo ranką ant Irano pre-
zidento, tai, aiškūs daiktas, pre-
zidentas būtų nuvežtas į kar-
tuves.

Laimė, kad revoliucinis Isla-
mo teismas neturi teisės kišti
savo nagų į Irano karo jėgas.
Prezidentas yra vyriausias Ira-
no kariuomenės vadas. Jis įsaki-
nėja kariams, ką daryti ir ku-
nedaryti. Irano kariams buvo
įsakyta vesti karą prieš Iraką.
Kariai sutiko, bet pareikalavo,
kad į kariuomenę nesikištų Isla-
mo teisėjai ir partizanai. Be-
to, jie pareikalavo, kad karo
vadovybė pristatytų reikalingų
šaudmenų. Kariai negali sek-
mingai vesti karo, kai neturi pa-
kankamų šovinių.

Irano kariai yra pasiryžę ko-
voti, bet jie nori turėti tokius
pačius ginklus, kokių turi Ira-
kas. Iraniečiai turi gerų JAV
tankų, bet neturi reikalingų šo-
vinių ir Irano kariuomenės va-
dovybė negali tankams ir kul-
ovaidžiams gauti reikalingų
šovinių. Prezidentas Bani Sadr
prašė vyriausybę greičiau baigti
nesusipratimus su JAV ir gauti
reikalingų šaudmenų.

Mulla Chomeini jau anksčiau
spėjo dvasiškius, susisipietusius
parlamente, nesikabinėti prie
valstybės pareigūnų. Dvasiškiei-
tada špimo, bet dabar galvą ke-
lia teisėjas Chalchali.

UZDRAUDĖ DEMONS-TRACIJAS

Irano vidaus reikalų minis-
teris visame krašte uždraudė de-

monstracijas, nes paskutiniu
metu vis kildavo nesusiprati-
mai, mušynės ir net žudynės
tarp nesutariančių iranėčių.
Vienoje pusėje būdavo tikybi-
ninkai fundamentalistai, o an-
troje pusėje būdavo prezidento
Bani Sadr šalininkai.

Praeitą sekmadienį įvyko pės-
tynės tarp Bani Sadr pasekėjų
ir fundamentalistų. Atvykusi
policija nepajėgusi sustabdyti
pėsčynės. Pasakojama, kad tada
paž. Bani Sadr liepęs sa-
vo šalininkams apkulti funda-
mentalistus, jeigu jie neapims.
Už šį elgesį teisėjas Chalchali
prašė leisti jam teisti presiden-
tą Bani Sadr. Manoma, kad jį
konfliktą turės įsivelti dar kartą
mulla Chomeini.

PAKEITĖ JŲRŲ ĮSTATYMO KOMISIJOS VADOVYBĘ

NEW YORK, N.Y. — Jungti-
nės Tautos ruošia įstatymo pro-
jektą JT jūrų įstatymui, kurio
turės prisilaikyti visi jūrų kapi-
tonai ir jūreiviai.
Jūrų įstatymui paruošti komi-
sija turėjo susirinkti pirmadie-
nį, bet prez. Reaganas nutarė
pakeisti Amerikos delegacijos
vadovybę. Prezidentas atleido
JAV delegacijos pirmininką G.
Aldrich ir dar kitus 5 aukštus
pareigūnus.

Amerikos delegacijos pirmi-
ninkas, teisininkas George Ald-
rich kiek nepatenkintas tokiu
pakeitimu prieš pat konferen-
cijos atidarymą. Jis jau septy-
nerius metus pirmininkavo de-
legacijai ir buvo gerai susipa-
žinęs su visokiais ruošiamo įsta-
tymo aspektais ir tikėjosi savo
darbą galutinai užbaigti įstaty-
mo pasirašymu balandžio mė-
nesio pabaigoje. Naują delega-
cijos pirmininku paskirtas

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pittsburgh Steelers žaidė-
jas Joe Green, reklamuodamas
Coca-Cola, trumpu laiku jės iš-
gėrė 18 šešioliukų uncijų bonkų.

— Bostono baletą grupė atsi-
sakė šią vasarą šokti Pietų Af-
rikoje, protestuodama prieš tos
šalies rasinę politiką.

— Meksikoje, Catamaco vie-
tovėje, įvyko burtininkų suva-
žiavimas. Amerikiečiui Daniel
Puchėjai, nepavykus prisikulti
vėlinio, jis pareiškė, kad reikėjo
šaukti ne 1:30 val. ryto, bet anks-
čiau, nes vėliniai meksikietiško
laiko nepripažįsta.

— Praeitą sekmadienį pietų
Kalifornijoje du kartus sudre-
bėjo žemė.

— Ogadeno provincijoje siau-
čia labai didelė sausra, išdegi-
nusi visus javus ir daržoves.
Etiopijos vyriausybė rengiasi
prašyti pagalbos badaujančiams
ūkininkams padėti.

— Sekmadienį Buenos Aires
provincijoje įvyko didelė trau-
kinio nelaimė. Vasarotojai grįžo
traukiniu iš kurortinio Mar del
Plata miesto į Argentinos sos-
tinę B. Aires. Daug užmuštų.

— Prez. Reaganas nutarė tol
neparduoti javų Sovietų vald-
žiai, kol ji neatšauks savo ka-
rių iš Afganistano.

— Pirmadienį Indonazijos elek-
tros kėlen buvo pasodintas 24 m.
Steven Judy, nužudęs jauną mo-
terį ir tris jos vaikus.

— Salvadore kalnuose gyve-
nantieji ūkininkai viską palieka
ir bėga nuo įsikūrusių partizanų,
terorizuojančių ūkininkus ir
atimančių iš jų maistą.

James Malone, turįs nemažą pa-
tyrimo išskrenda į Kanadą
Manoma, kad Reagano admi-
nistracija sieks įvesti pakeitimų
paruoštame įstatymo projekte.

BREŽNEVAS SUTINKA TARTIS VISAIS KARO PASIRUOŠIMO REIKALAIS

PREZIDENTO R. REAGANO NUTARIMAS DIDINTI
JAV KARO JĖGAS STUMIA RUSŲ NERIMAN

MASKVA, Rusija. — Praeitą
savaitgalį ir net sekmadienį vi-
są Sovietų vyriausybę darė di-
delį spaudimą į prezidentą Ron-
ald Reaganą, kad jis pakeistų
savo nusistatymą ir sutiktų susi-
tikti su Leonidu Brežnevu
krašto apsaugos, pratybų ir
tais reikalais pasitarti. Sovietų
spauda negali suprasti, kaip
prezidentas Reaganas gali at-
mesti viešą Aukščiausiosios So-
vietų Sąjungos tarybos pirmi-
ninko prašymą.

Tuo tarpu prez. Reaganas ne-
tik neatsakė į Brežnevo prašy-
mą, bet pakartotinai Sovietų
vadus pavadino teroristais, or-
ganizuojančiais kruvinus užpuo-
limus ne tik Artimuose Rytuose,
bet ir Amerikoje. Brežnevas
nesupranta naujo JAV prezi-
dento, kaip jis gali vadinti te-
roristais kitų valstybių atsakin-
gus atstovus. — kai pastarieji
kviečia turėti abiejų valstybių
pasitarimą. Galėtų savo nuomo-
nė pareikšti pasitarimui pra-
ėjus, bet ne anksčiau. Sovietų
spauda pritaria Brežnevo pozi-
cijai. Ji tiesiog reikalauja abiejų
valstybių atstovų pasitarimo.

Brežnevas yra tiek susirūpi-
nes Reagano padarytais parei-
kimais, nerodančiais jokio susi-
domėjimo ar noro susitikti, kad
jis tuo reikalu pradėjo skystis
kitoms valstybėms. Pirmą skun-
dą jis pasiuntė Vakarų Vokietijos
kancleriui Helmut Schmidt.
Jis įdėjo savo kalbos tekstą par-
tijos suvažiavimui, kada jis vie-
šai prašė prašė pasimatymo su
Reaganu. Brežnevas pažymi,
kad ne taip svarbu, ar jiedu su-
sitikė susitarus kuriuo svarbes-
niu klausimu, ar nesusitarus, bet
tartis reikia.

Brežnevas pranešė kancleriui
Schmidtui, kad jis yra pasiruo-
šęs tartis visais atomo ginklų
kontrolės reikalais. Vokietijos
kancleris pareiškė, kad jis, per-
skaitęs Brežnevo kalbą, patarė
prez. Reaganui susitikti su L.
Brežnevu. Pradžioje buvo pa-
skelbta žinia, kad kancleris H.

Prez. Ronald Reaganas ant-
radienį išskrenda į Kanadą
pasitarti su premjeru Pierre
Trudeau įvairiais abi val-
stybės liečiančiais reikalais.

LENKAI NORI IŠVENGTI STREIKŲ

VARSŪVA. — Lenkų vyriausybė buvo pradėjusi taryti ka-
lis Solidarumo unijos pareigū-
nus, net jiems pagrasino, kad
jie gali būti traukti teisman, o
vėliau gali patekti net ir į ka-
lėjimą. Matosi, kad vyriausybė
imasi griežtesnės pozicijos, nes
buvo paskeijusi prieš 10 dienų,
kai prašė darbininkus bent 90
dienų nestreikuoti, kad naujas
premjeras turėtų galimybių ap-
tvarkyti krašto ūkį. Darbininkai
tada sutiko tris mėnesius nes-
treikuoti.

Dabar, kai iš naujo pasigirdo
grūmojimai, kad darbininkų at-
stovai gali būti baudžiami kalė-
jimui, Solidarumo unijos vadas
Lešek Valensa (Walęsa) nutarė
pasimatyti su nauju premjeru
gen. Jeruzelskiu padėčiai aptar-
ti, kad nekiltų naujų nesusipra-
timų, vedančių į galimą naują
streiką. Valensa nori įtikinti ge-
nerolą, kad sustabdytų šiuos
provokacinius tardymus ir gra-
sinimus, nes jeigu jie bus ir to-
liau tęsiami, darbininkai turės
ginti savo teises ir skelbti strei-
ką, nežiūrint pažadų nestrei-
kuoti. Unija pasiryžusi neleisti
valdžiai provokuoti darbininkų.

— Teigiama, kad Salvadore
maištininkų kovoms vadovauja
kubiečiai ir Nikaragvos parti-
zanai.

— Pirmadienį aukso uncija
kainavo \$174.

Schmidt jau išskrido į Wash-
ingtoną, bet paskutinės žinios
nieko nesako apie jo skridimą
į Washingtoną. Yra pagrindo
manyti, kad prez. Reaganas
prašė Vokietijos kanclerį tuo
tarpu Washingtonan nevažiuoti.

Nustatyta, kad Brežnevas, pa-
nikos apimtas, pradžioje pa-
siuntė ir Prancūzijos presiden-
tui Valery Giscard d'Estaing.
Brežnevas negali suprasti, kodėl
prez. Reaganas nenorėtų su juo
susitikti ir tartis taikos reikalais.
Prancūzijos prezidentas Giscard
d'Estaing, sakoma, taip pat ne-
supranta, kaip prez. Reaganas
Brežnevą ir kitus pareigūnus
viešai kaltintų rėmimu teroristų,
besiveržiančių į Vakarų fe-
myną.

Ką prezidentas atsakė Vaka-
rų Vokietijos ir Prancūzijos va-
dams, tuo tarpu dar neaišku,
bet jo nutarimas prašyti padė-
dinti krašto apsaugos biudžetą
326 bil. dolerių, sukėlė nerimą
Sovietų valdžijos pareigūnų tar-
pe. JAV krašto apsaugos sekre-
tarius Weinberger pareiškė, kad
prez. Reagano vyriausybė ne-
leis rusams įsistiprinti Vakarų
kontinente.

Be to, prez. Reaganas antra-
dienį išskrenda į Kanadą, kur
dvi dienas tarsis su Kanados
premjėru Pierre Trudeau.

TVIRTA SVEIKATA – PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujųjų mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

DĖL SILPNOS KRAUJOTAKOS ODOS UŽDEGIMAS

Dėl kojos venų išsiplėtimo ir dėl to pa-
silpusios kraujotakos (stasis) atsiradęs
odos uždegimas (dermatitas) tvarkomas
gerinant kraujotaką.

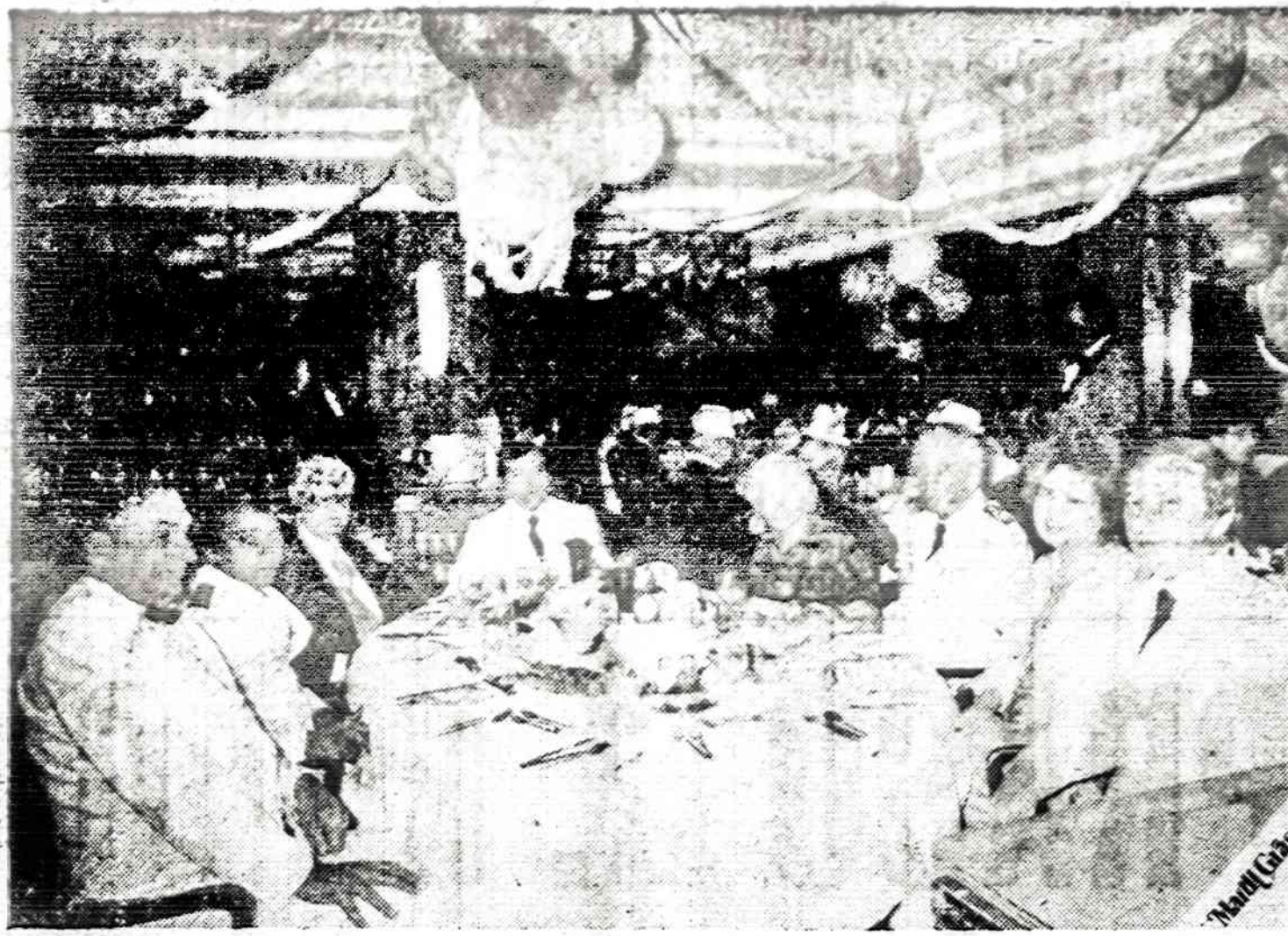
(Mediciniška tiesa)

Išsiplėtusios kojos venos trukdo kraujotaką kojoje. Tada kojos kraujas ilgiau užsistovi. Dėl to atsiranda patinimas (edema) ir jis vis didėja. Dėl nepakankamos mitybos (užsi-
stovint kraujui) ima atsirasti
odos uždegimas (stasis derma-
titis). Pirmas ženklas tokio
odos uždegimo yra kraujo pig-
mento (hemosiderino) odoje
nusidėjimas. Oda ima rudais taš-
kais dengtis. Jei žmogus, pama-
tyje tokį pirmą odos sujaudini-
mo ženklą, imtų reikiamai tvar-
kytis, jis nesulauktų kojos
žaidų, kaip galutino minėto
odos sujaudinimo pasėkos. Tai-
gi, visi dabar gerai įsidėmėkite,
kaip reikia išvengti kojos žai-
dų. Jų daugelis turi. Ypač pen-
sininkai ir pensininkės atei-
na pas gydytoją tik tada, kai jų
kojose ar abiejose kojose žai-
dos esti gilios, plačios ir negy-
jančios, nors gydymasi pas tu-
žinus gydytoją ir naudojama
luzinai įvairiausių vaistų.

Kaip kiekvienos ligos geriau-
sias gydymas yra išvengimas
tos ligos atsiradimo nuo
jos, taip ir tokių dėl išsiplėtusių
kojos venų atsirandančių žai-
dų išvengimas yra išsiplėtusių
venų anksčiau tvarkymas. Gai,
pirmas ženklas tu venų daro-
mos žalos, kuri veda prie žai-
dų kojoje atsiradimo, yra mi-
nėtas kraujo dažo — pigmento
(hemosiderino) nusidėjimas odo-
je. Tada odos spalva keičiasi į
tamsiąs plėnais taškais pasi-
dengusių odą. Tada esti pats lai-
kas visais galimais būdais tvar-
kyti išsiplėtusias venas. Žinoma,
reikia būti gydytojo priežiūroje.

Apsisaugojimas — geriau-
sias gydymas

Niekada nebus per daug nuo-
lat priminti, kad apsaugoji-
mas yra geriausias ligos gydy-
mas. Stai pavyzdys. Atvyksta
Cock apskrities ligoninėn 51-
metų moteriškė, besiskundžian-
ti jau šįslas mėnuo ap sunkintu
maisto nurijimu. Prieš darant
jos stemplės tyrimą su specialiu
sviesu turiniu vamzdeliu, ji pa-
sisako rūkanti nuo 15 metų
amžiaus. Dar ji vakar rūkusi.
Gydytojas randa vėžį kaip ba-
ronką, apriečiantį stemplės spin-
dį ir toliau ji visai užakinanti.
Tas vėžys atsirado vos 24 centi-
metrai nuo dantų atstumo —
labai aukštai. Jos gyvenimo
dienos jau suskaldytos — vėžys
jai atims gyvybę. Ji būtų galė-
jusi dar ilgai džiaugtis gyvenimu,
nes visi kiti organai geriau-
sioje tvarkoje. Šiandien medicini-
na tvirtina, kad tabako rūky-
mas sukelia daugelį blogybių,
įskaitant ir stemplės vėžį. Įdo-
mu pastebėti, kad tabako rūky-
mas dabar skaitomas pati svar-
biausioji priežastis širdies ata-
kai atsirasti. Vėžys, kaip ir ar-
teriosklerozė, prisaukianti šir-

Vlad Raskauskas pakviestas prie "Mardi Gras" kapitono stalo. Iš kairės į dešinę matome JAV kariuomenės pulk. Vytautą Keršulį, laivo radijo pareigūną, Vladą Raskauską, American Travel Service Bureau prezidentą, "Mardi Gras" laivo radijo pranešėją, dr. L. Keršulienę, pulk. Keršulio motiną, "Mardi Gras" kapitoną Renato Pioną, Arizonos turizmo bendrovės vedėją ir laivo kapitono padėjėją.

dies ataką, yra daugiopu pri-
žasčių sukeltos negerovės. Kaip
vėžys, taip ir širdies ataka at-
siranda pas žmogų ne vienai-
bet keletui priežasčių veikiant.
Širdies ataką žmogui artinan-
čios svarbiausios priežastys yra
tabako rūkymas, pakeltas krau-
jospūdis, perriebus kraujas, už-
sisidėjimas — neveiklumas ir
cukraligė. Stemplės vėžiui atsi-
rasti pati svarbiausioji dabarti-
nės medicinos tvirtinimu prie-
žastis yra tabako rūkymas. Ži-
noma, abiejais atvejais daug
temia prigimtas žmogaus at-
sperumas.

Be ir silpną prigimtą atspa-
rumą turėdamas žmogus gali
ilgai ir sveikai gyventi, jei jis
nėdids to jau turimo prigim-
to savo kurio organo silpnumo.
Jei jis nerūkys — daug rečiau
simplėje vėžio susilauks. Tas
pats nutiks ir su širdies ataka:
nerūkymas daugeliui atitolina
sklerozę ir kartu su tuo — šir-
dies ataką.

Netvarkymas kraujotakos
kojoje artina josna žaidas

Lietuviai iki šiol apsilėisdavo
gydyme pačioje ligos pradžioje.
Apie tokius apsilėdus rusų
liaudies išminti šitaip kalba:
gusas ūkininkas tik tada žegno-
jasi, kai trenkia perkūnas. Čia
gili mintis pasakyta. Gerai pa-
žino žmogaus apsilėdėlio elgesį
tas, kuris šitoki posakį pirmas
pasakė. Žmogus tik tada ima ko-
jos žaidas gydytis, kai jau pa-
eiti negali, kai skausmų kojoje
pakęsti nepajėgia, ar kai kojos
žaidus ima kraujuoti. Kitas ir
miršta nuo kraujavimo. Tokiam
esti jau per vėlu žegnotis...

Todėl mes visi pensininkai pa-
simokykime iš tos rusų tautos
išminties: mes pradėkime žego-
notis dar prieš trenkiant perkū-
nui: tai yra, mes pradėkime ko-
jos žaidų išvengti kol dar yra
tokia mums galimybė. Kai pir-
mus ženklus kojoje pasilpusios
kraujotakos pamatysime, viso-
mis keturiomis skubėkime tvar-
kytis su pasilpusia kraujotaka.
Tada tikrai mūsų kojos žaidų
nematys.

O kas daryti, jau turint
kojoje žaidas

Susipažinkime nuodugniau su
sąlygomis, kurioms veikiant at-
siranda žaidos kojoje. Tada
mes planingiau imsime su to-
mis žaidimais tvarkytis. Jau
sakėta, kad pirmas pasilpusios
kojos kraujotakos ženklas yra
apatinės kojų dalies — ypač
apie kauliukus (ypač vidurinė-
je kojos dalyje) nusidėjimas
rudomis dėmėmis. Antras to-
kios negerovės ženklas yra odos
plaukų pranykimas — jie ne-
auga menkoje — nemaitinamoje
dirvoje. Tai ženklas, kad venų
išsiplėtimas didėja — liga žen-
gia pirmyn, o žmogus visai ne-
kreipia dėmesio. Jis laukia, kol
"perkūnas trenks". Taip belau-
kiant atsiranda dar ir kiti kojų
venų susirgimo ženklai: venų iš-
siplėtimas ir kojų sutinimas.

Labiausiai jautri kojos oda
yra virš kauliuko vidurinėje
dalyje. Didėjant kraujo pig-
mento (dažo) nusidėjimui odoje,
ji tampa pasūslusi ir joje gali
žaidas atsirasti. Ypač po men-
kiausio užgavimo taip pasilpu-
sios odos gali atsirasti žaidas ir
ilgai neužgyti. Metals tos žai-
dos gali tūnoti alviros. Šitokios
negerovės būty galima išveng-
ti, jei daug anksčiau žmogus
pradėtų savo negerovę tvarkyti
kaip reikia.

Blogybės, vedančios prie
kojos odos pakitimo
ir žaidos atsiradimo

Dežnai labai ryškios negero-
vės atsiranda ir veda prie kojo-
je žaidos atsiradimo. Tos ne-
gerovės yra sekančios: 1) venos
uždegimas (thrombophlebitis);
2) nutukimas; 3) kojų patini-
mas vakarais, kuris atsiranda
rytais, 1) darbas, kuris reika-
lauja ilgo stovėjimo.

Kai susikamą kad kojos
kraujotaka yra pakenkta (sta-

sis), reikia pradėti reikiama
gydytis.

Kraujotakos kojoje
tvarkymas

Reikia pakelti koją šešis co-
lius aukščiau gulint horizonta-
liai. Bent trumpam reikia atsi-
sėsti ir kojas ant kėdės dažnai
padėti dienos metu. Miegant re-
ikia kojas per plauštaką laikyti
aukštyne pakeltas. Anksti rytą,
dar iš lovos neatsikėlus, reikia
užsimauti elastinę kojine, ar su-
bintuoti koją elastingu bintu.
Čia jis vadinamas ACE BAN-
DAGE, arba kitu vardu vadina-
mas — JOBST.

Vietinis odos gydymas irgi
patartinas. Čia riebalais tepi-
mas — odos minkštinimas yra
savo vietoje. Tam reikalingi gerai
tepti pasilpusią odą su vitaminu
A ir D mostimi (A and D Oint-
ment). Ji gaunama vaistinėse
be recepto.

Labai atsargiai reikia elgtis
su visokiais odai tepalais, kurie
gali toje vietoje jautrią odą
įjautrinti ir dalyką labai pablogi-
nti. Ypač reikia vengti labai
dažnai gydytojų prirašomos
mosties su antibiotikais: NEO-
SPORIN OINTMENT. Ji gali
labai pabloginti stovį, todėl nie-
kada nevartotina. Nepirkite jos
be recepto, nors vaistininkas ir
siūlytų pirkti.

Vartojant minėtas mechaniš-
kas priemones kraujotakai pa-
gerinti (nakčiai specialias koji-
nes ir bintus nuimant), geriau-
sia minėta pasmėlusią odą bei
joje žaidą gydyti šlapiais Bu-
rowo kompresais (Burov's wet
dressings), o po jų uždėti ne-
stiprios cortisono mosties (low
potency, nonfluorinated topical
steroids). Galima ir silpnais
druskos skiediniais sumirkytus
kompresus (saline dressings)
naudoti, vietoje minėto Burovo
skiedinio.

Cortisono mostis veikia prieš
uždegimą ir prieš niežulį, bet
kartu susiaurina ir kraujagys-
tis. Todėl reikia atsargiai elg-
tis su cortisono mostimi. Šalia
gerų savybių, ji siaurina krauj-
gysles — ta yra neigiamas tos
mosties veikimas.

Kartais kūnas taip įsijautrina
nuo vaistų, šiam reikalui nau-
dojamų, kad ima atsirasti kitose
odos vietose apvalūs išbėrimai
(egzema). Tada prisieina trum-
pam pavartoti per burną corti-
sono tabletes.

Cinko batų kojos žaidų
gydymai

Kartais kojoje žaidas negyja,
režiūrint kaip ją gerai gydyti.
Tokiais atvejais prisieina apvy-
ninti cinko mostimi suteptais
tvarciais — bato pavidalo. Tai
medicinoje vadinamas Unna's Boot treat-
ment). Tuo cinko tveriniu žai-
da suspaudžiama kelioms die-
noms. Gydytojas keičia tokį
tvarcį kas kelios dienas. Taip
gydoma tol, kol žaidas užgyja.

PRIE KAPITONO STALO

Rašo Vladas Rasčiauskas

Nespėjome pasikeisti Santo
Tomas salos ispūdziais, parodė-
me vienas kitam be munitų igr-
tus pirkinius ir turėjome pro-
gos atsikvėpti, tuojau laivo vado-
vybė buvo paruošusi vakariene.

Visi "Mardi Gras" keleiviai
susirinko į salę. Maisto pasirin-
kimas buvo didelis. Maistas bu-
vo nepaprastai skanus ir įvai-
rus. Kiekvienas galėjo jo rasti
pagal savo skonį.

Programa vakarui praleisti
taip pat buvo didelė. Moterų
dauguma patraukė į madų pa-
rodą. Vyrai nuėjo bingo lošti,
o dar kiti nuėjo į kazino. Prie
šių pastarųjų buvau ir aš. Nie-
kad netikėjau, kad man kada
nors pavyks išlošti stambia-
gu sumą, bet kai prisėdau
prie ruletės, tai kartais laimė
atsisėdavo greta manęs. Iš pir-
mo ruletės pasukimo išlošiau
30 dolerių. Aš pats nesirengiau
lošti, bet nejučiomis pasukau
ratą ir taip prie lošimo prisi-
dėjau. Kada man, kalbantiui
su kitu žmogumi, pasakė ką aš
laimėjau, tai pinigų susizėriau
ir buvau pasiruošęs kitam žai-
dimui. Nespėjau apsidairyti ir
su kitais keleiviais pasikalbėti,
kai pralošiau \$25. Padėjęs dau-
giau pinigų ir pasukęs ratą, lai-
mėjau \$60. Bet netrukus pralo-
šiau visus laimėtus ir dar savo
šimtinę pridėjau. Pasirodo, kad
pinigais lošti mokačiau, tik neži-
nojavau kada sustoti.

Grįžęs į savo kajatę, radau
kapitono kvietimą būti jo gar-
bės svečiu prie jo stalo. Kapito-
nas Renato Piovano pakvietė
Flamingo kambaryje ruošiamą
Gala Farewell atsisveikinimą.

Pasiėmiau tokiai progai tinka-
mus drabužius, o moterys ėjo į
atsisveikinimo balių ilgais sijo-
nais ir gražiai pasipuošusios.

Kai aš, vakarui pasipuošęs,
nuėjau prie kapitono stalo ir
prisistačiau, tai ten jau radau
JAV kariuomenės pulkininką
A. Keršulį. Jis gyvena Texas
valstijoje, Dallas mieste, kalba
labai gražiai angliškai. Jis buvo
ankstyvas ir su laivo kapitonu
jau susipažinęs. Man nieko sa-
kyti nereikėjo, nes jis pasiėmė
supažindinimo pareigas.

— Čia yra Walter Rask, Ame-
rikon atvažiavęs be cento, kaip
ir aš, bet jis nelaukė, kad kas
nors jam pinigų duotų. Jis
pradėjo dirbti, plovė indus, kol
pramoko kalbos ir įsižiūrėjo,
kaip amerikiečiai veda biznį.
Jam teko sunkiai dirbti, kol
nors pavyks išlošti stambia-
gu sumą. Sunkiausias darbas
buvo Chicago tunelių kasimas.
Darbas buvo sunkus, bet kai
patyrė, kad už sunkų darbą ge-
rai moka, tai jis darbo nepabū-
go ir užsidirbo gražaus pinigų.
Su doleriais pradėjo ieškoti biz-
nio, vedė, sunkiai dirbo, bet
prasimušė. Jis turėjo taverną,
nusiėmė motelį, o dabar valdo
didelį kelionių biurą. Jis prieš
du metus parvežė iš Lietuvos
mano motiną, dr. Oną Keršulie-
nė. Ji dabar gyvena su manim.

Man jau nieko nereikėjo sa-
kyti, nes pulk. Keršulis svar-
biausią pasakė. Kapitonas Pio-
vano pasisodino mane prie sa-
vęs ir pradėjo klausinėti, kaip
man sekėsi, kaip aš be kalbos
ir be pinigų galėjau prasimušti.

— Amerika yra laisvės šalis,
— jam pasakiau. — Niekas ne-
draudžia eiti į biznį, tik turi
netingėti ir ryžtis eiti į biznį.
Biznyje reikia dirbti ir moky-
tis...

Be ilgai ir mudu negalėjom
kalbėti, nes laikas bėga ir įvy-
kiai pinasi. Netrukus kapitono
(Nukelta į šimtą puslapių)

For the woman
who's at the heart of
her family's finances.

You can't afford to be wrong.
Because if you're in charge of
the family budget, you're
making decisions about the
future, too.

And that's where U.S.
Savings Bonds come in. Buy
them through your bank. Or
encourage your husband to
sign up for the Payroll Sav-
ings Plan where he works.

That way, while you're
meeting the day-to-day ex-
penses, you'll still be building
a more secure future for your
family.

U.S. Savings Bonds. For
the woman who really knows
a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to
maturity of 5 years (4 1/2% the first year).
Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed.
When needed, they can be cashed at your
bank. Interest is not subject to state or local
income taxes, and federal tax may be
deferred until redemption.

Take
stock
in America.

Join the Payroll Savings Plan.

RŪTA JUŠKA pakelta Standard Federal Taupymo ir Skoli-
nimo bendrovės, esančios 4192 Archer Ave., vicepirmininke.
Ji buvo Illinois universiteto Circle Campus anglų kalbos
profesorė, o 1976 m. pradėjo dirbti bendrovės Taupymo
skyriuje vicepirmininko asistente. Ji baigė Finansinio va-
dovavimo institutą, turi magistrės mokslo laipsnį ir atikusi
daktarės darbą Chicago universitete. Gimusi ir augusi
Brighton Parke, moko tautinius šokus parapijos mokyk-
loje. Dabar gyvena su vyru Alfredu ir sūnum Darium
Downers Grove, Ill.

Pusitaiko, kad prisieina žai-
dos gydymą kojoje pavesti chi-
rurgui. Ne bet koks, bet specia-
listas kraujagyslių tvarkyme
gydytojas (experienced in peri-
pheral vascular diseases) turi
imtis tokios žaidos gydymo.

Išvada: Užbėgimas ligai už
akių yra geriausias ligos gydy-
mas. Todėl kiekvieną negerovę
tvarkydami neapsileiskime: iš-
anksto imkime reikiama tvar-

kytis. Tada dažnai išvengsime
blogesnių pasekų. Pensiminko
oda yra sausa. Jam reikia gau-
siai gerti naudingų skysčių ir
tepti odą riebalais: lanolinu.
Reikia nerūkyti, nes tabako ni-
kotinas sutraukia kraujagysles,
tada oda dar menkiau yra mai-
tinama.

Pasiskaityti: Lorincz M.: Phy-
siology of Aging Skin III. Med.
J. 107:59-62, 1960

MIAMI, FLORIDA

Kad ir žvarbiems šiaurės vėjams pūstelėjus, rimtis išsilaikė

Šeštadienį, vasario 14 d., Sv. Petro ir Povilo R. K. bažnyčioje, nors ir gerokai lietuviams užkampyje esančioje, prisirinko arti šimto dalyvių. J. Žebrauskui ir P. Skikūnui vadovaujant, įneštos Amerikos ir Lietuvos tautinės bei Aušros šaulių kuopos vėliavos, palydint būriui tautinius rūbus dėvintiems lietuviams. Pagiedojo „Pulkim ant kelių“, kunigai — dr. V. Andriuska su svečiais A. Stašiu iš St. Peterburgo ir A. Abromaičiu iš Pembroke Pines, atnašavo iškilmingas mišias. Dr. kun. V. Andriuska pasakė giliai tautiniai laisvės siekiai nutekiantį pamokslą. Vargonais grojo muz. Petras Stevens ir gražiai pagiedojo solo partą giesnių. Jam vadovaujant, visi pagiedojo Lietuvos himną.

Išėjus iš bažnyčios, matėsi susirinkusių veiduose pakilių nuotaikų, o pokalbiuose girdėjosi ryžtas paklausti pamokslininko bažnyčioje skatinimų sustartinai darbuotis dėl Lietuvos laisvės.

Sekmadienį, vasario 15 d., Miami Lietuvių A. P. klube 2 val. popiet, įneštos Amerikos ir Lietuvos Rumunijos tautinės ir Aušros šaulių kuopos vėliavos, ALTOs skyriaus pirmininkas pradėjo minėjimą sekancijų priminimu:

„Lietuvos Tarybos gerai apgalvotas ir kietai išdiskutuotas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo aktas, visų 20 Tarybos narių buvo pasirašytas 1918 m. vasario šešiolikta dieną.

Šis aktas buvo įgyvendintas kūrėjų savanorių ir vėliau privalomai pašauktų vyrų vargu, ryžtu, krauju ir gyvybėmis. Ir galop, patvirtintas Steigiamojo seimo.

Per 22 metus Vasario 16-ąją visur šventėme su dideliu pasididžiu, kaip pajėgdami iškilmingiau ir džiaugsmingiau.

Priešams Lietuvą okupavus, kur begalime tebešvenčiame jau su skausmu, bet, pagrindinai, su ryžtu, kad užsigrūdinume ir nepailstume bendromis jėgomis priartinti vėl laisvės atstatymą.

Minėjimui praversti pakvieta ALTOs skyriaus išdininę, nuo ankstyvos jaunystės visnomeni- ni darba tebedirbančią, Edviną Yankus.

Muz. P. Stevens vadovaujant, pagiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus, dr. kun. V. Andriuska sukalbėjo tai dienai pataikytą prasmingą maldą. Minutės susikaupimu pagerbti tautos žadintojai ir valstybės atkūrimo dalyviai, už laisvę žuvę kariai ir partizanai, Sibiro ir kiti tautos kankiniai. Supažindinti minėjime dalyvaujant savanoriai: kūrėjai — dr. K. Paulianis ir Vl. Sapėnas. Paminėti ir apylinkė gyvenę, bet į minėjimą negalėję atvykti — J. Karvelis, J. Liorentas ir A. Skučas. Minėjime dalyvaujantieji ukrainietis Taras Maksymowicz ir rumūnas Traian Golea pasveikino jų bendruomenių vardu.

Pagrindinis kalbėtojas, svečias iš St. Peterburgo, ilgametis ALTOs generalinis sekretorius, dabar gurbės narys, kun. Adolfas Stašys priminė reikalingumą suderinti ir susiklausant visiems atlikti savo pareigas, kaip išsivijus tautiniam išlikimui, taip ir besidarbuojant Lietuvai laisvės siekyje.

E. Yankus perskaičius puikias proklamacijas Miami mero ir Floridos gubernatoriaus, priimta ir JAV prezidentui, vyriausybei bei Kongresui siunčiama rezoliucija. Rezoliucijoje užgirta prez. Reagano užimtas stipresnis ryžtas kovojant su komunistiniu imperializmu.

Pradedant rinkliavą, Miami ALTOs pirm. priminė, kad Lietuvai laisvės siekiant AUKOJO SI tautos žadintojai, kariai, šauliai, partizanai, Sibiro kankiniai

ir dabar aukojasi ok. Lietuvoje likusieji lietuviai. Mes šiandien čia susirinkusieji, daugumoj bėgliai nuo siaubingojo slėimo, turime parodyti ne tik savo kovos ryžtą, bet prisidėti ir išsamių jų vargus pasidūti skelbimui. Šį minėjimą rengia ALTOs skyrius, tat ir aukos prašomos skirti ALTOs. Būtinumas verčia, jei kas skirs, priimti ir bendruomenei ar VLIKui. Jei kitaip nėra galimybių, tai bent prisidėkime gausionių kšnių laisvės siekui.

Programos meninėje dalyje sol. Juozė Kristolaitė — Daugėlienė, akompanuojant muz. Dantėi Liaugminienai, sėkmingai padalinavo programoje numatytas aštuonias dainas, lietuvių muzikų sukurtas, ir po ariją iš operų Gražina ir Rigoletto. Klausytojams išprašius dar porą dainų, ir nesiliaujant vis prašyti jų daugiau, solistė užtraukė „Lietuva brangi“. Ir taip visiems atsisėdus ir su gauduliu pritarant, koncertas buvo užbaigtas. Solistės atsikvėpimo metu, poetė K. Kėdatienė padėkavo savo kūrybos tai dienai sukurta eilėraštį.

Minėjimui pasibaigus, išvardyti visi vienai ar kitaip prie minėjimo sėkmės prisilėję. Išskirtinai paminėtas kun. A. Stašys, atvykęs iš St. Peterburgo savo lėšomis; pasidžiaugta ir E. Yankus gražiu programos pravedimu; taip pat ir visais gausiais suaukojusiais laisvės siekiiu paremti. Tarta, kad padėka jaučiama ir iš pavergtos tautos.

Gauta aukų: ALTOs \$1,870, Bendruomenė — \$377, VLIKui — \$259, Atgimimo Sąjūdžiui — \$40. Šios aukos perduotos pagal paskirtį.

Miami L.A.P. klubas dar surinko iš pietus valgių po \$1; iš viso \$217, minėjimo programos išlaidoms padengti. Be to, garbės svečiams pietus davė nemokamai. Minėjime buvo apie 250 dalyvių.

P. Šilas

Atsiųsta paminėti

LIETUVIŲ DIENOS, 1981 metų sausio mėn., Nr. 1. Redaguoja redakcinė kolegija. Pustapius anglų kalba redaguoja Rūta Skiriūtė ir Margis Matulionis. Leidėjas — Antanas F. Skirius. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, CA 90029. Metinė prenumerata — \$18.

Meili draugystė

SOVIETAI AFGANISTANE

(Pagal Posev Nr. 1, 1981 m.)

Visiems savo kariams, puga- bentiems į Afganistaną, rusai įteikia parašytą instrukciją, kaip jie turi laikytis tame jiems svetimame krašte. Į karį kreipiamasi taip: „Sovietinis kary!“ Toliau rašoma: „Būdamas Afganistano teritorijoje atminti, kad tu esi atstovas kariuomenės, kuri ištisė savo pagalbą ranką šiam kraštui, jų kovoję prieš imperializmą ir vidaus reakciją.“

Tai esą padaryta dėl to, kad Sovietija vadovaujasi draugiškumo ryšiais su šiuo kraštu. Prie to, pridėta dar ir tai, jog tos pagalbos rankos prašiusi Afganistano vyriausybė.

Kariui liepiama būti to didėles istorinės misijos dalyviu. Jam patariama atsiminti, kad nuo jo, šiame krašte, elgsenos, afganistaniečiai atitinkamai vertins sovietinę kariuomenę. Šalia to, trumpai aprašomas ir pats kraštas: „Afganistanas — Vidurinių Rytų valstybė; jo teritorija — 655 tūkst. kilometrų; gyventojų — daugiau kaip 15 milijonų. Šalyje gyvena afgancai, tadžikai, uzbekai, chazerai, turkmenai ir kit.“

„Sovietinis kary!“ — vėl kreipiamasi į karį ir jam priminama,

kad jis, būdamas Afganistane, visuomet atsiminti, save esant internacionalistą. Imant tai dėmesin, liepiama jam gerbti kitų tautų jausmus ir jų savarankišką laikyseną. Primenama jam neužmiršti, kad dauguma tos šalies gyventojų yra labai religingi. Jie per daug šimtmečių susigyvenę su islamo religija, papročiais ir tradicijomis; neįžeisk to, kas afganistaniečių šventas. Pasikalbėjimuose su afganistaniečiais, nenuteiks vienos tautybės, prieš kitas, nes tai galėtų įžeisti kitos tautos savimylą ir iššaukti blogus atsinešimus į sovietinę kariuomenę.

Be karinio intereso, patariama karius nesisikviliuoti mečete, nelankyti kapinių ir kitų šventųjų vietų. Nestovyklaukit prie religinių įrengimų, netrukdykit musulmonams melstis, neikit prie besimeldžiančių ir jų nepajuokit.

Tai šitaip plėšrusis vilkas moko savo vaikus, apdengęs juos avies kailiais.

ANTROJI MEDALIO PUSE

Greta šios visuotinės apga- vystės, tame pat žurnalo puslapyje įdėtas kitas straipsnis (B.V. inicialais) pavadinamas: „Bando, ir išpauna ramius gy-

ventojus“. Šiame straipsnyje rašoma, kad neseniai iš Afganistano atvažiuo buvęs straipsnio autorius draugas. Jis kaip gydytojas, leitenanto straipsny, dvejus metus tarnavęs sovietinėje kariuomenėje, stovyklavusioje Vidurinėje Azijoje, ir buvęs perkeltas į Afganistaną, paskirtas į 29-ąją baudžiamąją komandą. Jos uždavinys — daryti reidus tarp ramių gyventojų ir bandyti iš jų išgauti žinias apie sukilėlius prieš rusų kariuomenę. Bandymai buvo atliekami labai žiauriai naktimis, kad nebūtų nei riksmo, nei švišos. Jam teko dalyvauti tų gyventojų žudynėse. Jie buvę žudomi šaltais ginklais. Šaudomieji ginklai buvę vartojami tik tais atvejais, kai gerai žinoma, kad apylinkės esančios be sukilėlių partizanų.

Paskirtasis gydytojas į minimą komandą tuojau prašęs prisiimti į komunistų partiją ir po kelių valandų jau buvęs partijos narys. Gavęs po 600 rublių mėnesinės algos ir gausiai esąs apdovanotas įvairiais medaliais. Šis leitenantas straipsnio autorius pasakė, kad į Afganistaną atvykusiam kiekvienam sovietiniam kariui pasakoma, jog už jo elgseną šaimė krašte atsakys jo elgseną šiame krašte atsakys savijudybių. O kai jie nešauda į civilinius gyventojus, jie sušaudomi vietoje. J. A.

LIETUVIAI DONO KAZOKŲ CHORE

New, Yorke Dono kazokų (ukrainiečių) choras pradėjo savo 54-ųjų metų sezoną, ir ta progą nurodoma, kad chore kaip solistas iki savo mirties (1959 m.) dainavo Kostas Jurkevičius, o dabar dainuoja bosas Stasys Citvaras.

Praeitą sezoną St. Citvaras buvo choro vedėju. Choras tada,

apkeliavo Vakarų Europą ir davė 120 koncertų.

Tas choras yra koncertavęs nepriklausomoje Lietuvoje.

Sydnejaus lietuvių klube buvo paminėtas prieš 10 metų Australijoje miręs rašytojas Pulgis Andriusis.

Minėjimo programoje iš juos- telės buvo pasiklausyta paties P. Andriusio, skaitančio savo kūrybą. V. Kazokas skaitė pasakaitą „Pulgis Andriusio legenda“.

(Is E. Lietuvio)

SEPETUKAS VISIEMS

Škotas važiuoja miegamajame vagone į Southhamptoną kartu su kitu keleiviu. Rytmetį antrasis keleivis atsikelia pirmas ir nueina apsiprausti. Po jo seka škotas, kuriam dantis bo- valant į prausyklą grįžta pirmasis keleivis ir pamatęs škotą dantis šepetiuojant šaukia: „Atsiprašu, tamsta vartoji mano dantų šepetuką!“

„Labai atsiprašu“, pasiteisi- no škotas, „o aš maniau, kad tas šepetukas priklauso vagono įrengimams dėl visų keleivių...“

Is dešimties amerikiečių vyrų, septyni miršta nepalikdami testamentų.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstę, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Grinlaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šleikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslų to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga pardodama tik už \$2.

LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

KĄ LAUMES LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teise. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valačiaus vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, March 10, 1981

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajeaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Is anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

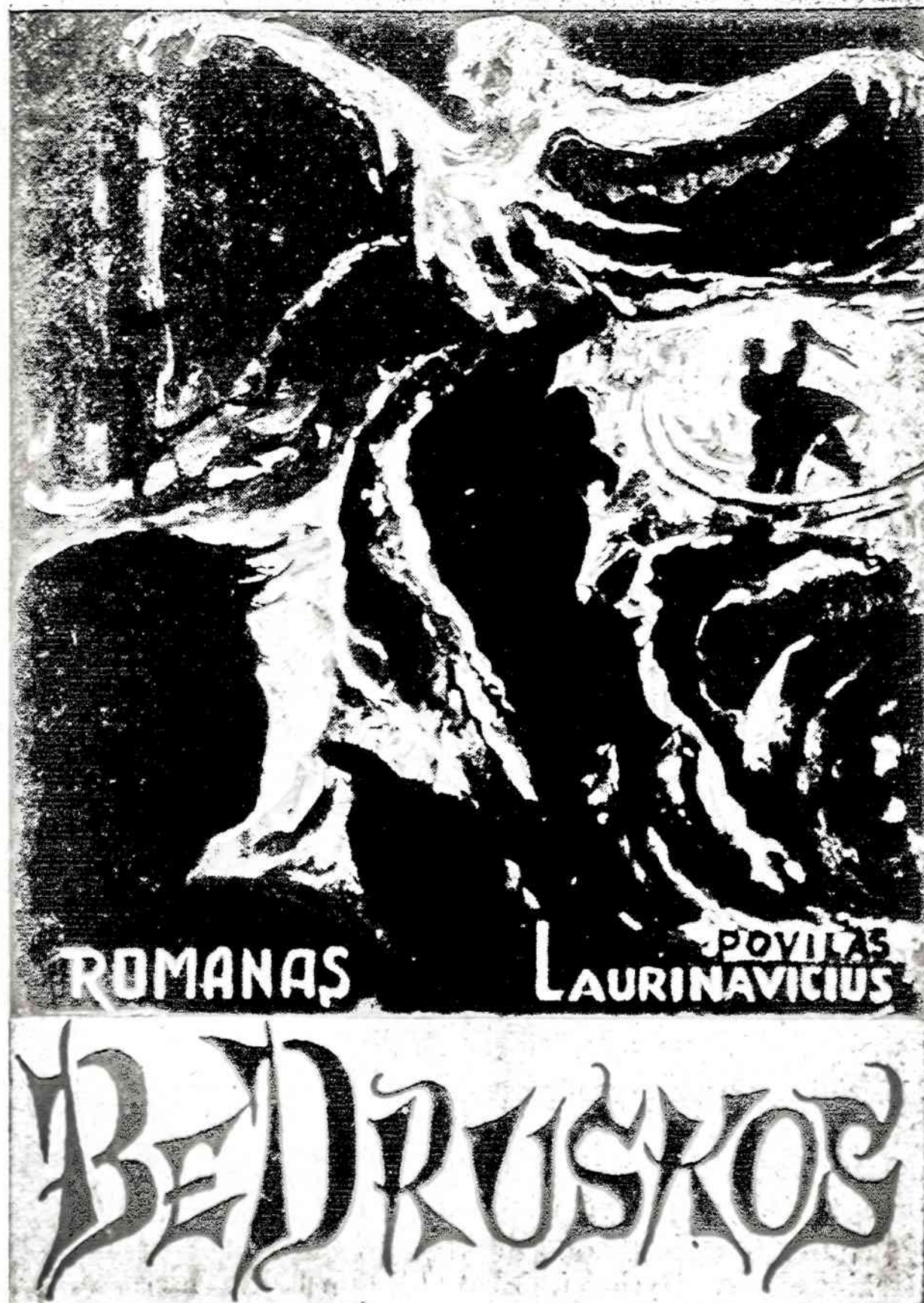
Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

Platinimo vajeaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Platinimo vajeaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	Kanadoje:	
six months, \$12.00 per 3 months. In	metams	\$45.00
other USA localities \$40.00 per year	pusei metų	\$24.00
\$22.00 per six months, \$12.00 per	vienam mėnesiui	\$ 5.00
three months, Canada \$45.00 per year;		
other countries \$48.00 per year.		
25 cents per copy	Užsienioose:	
	metams	\$48.00
Two sausio pirmos dienos	pusei metų	\$28.00
Dienraščio kainos:		
Užsienioose ir priemiesčiuose:	Naujienos elna kasdien, išskyrus	
metams	sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-	
pusei metų	\$24.00 drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
trims mėnesiams	\$12.00 IL 60608. Telef. 421-6100.	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
	Pilnais reikia užtišti po Money	
Kitose JAV vietose	\$40.00 orderiu kartu su užsakymu.	
metams		
	NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius,	
	nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Lietuviai skaito daug, bet tikslų žinių turi mažai

Lietuviai skaito daugiau laikraščių, negu bet kur kita Amerikoje gyvenanti tautinė grupė. Amerikoje jie skaito daugiau laikraščių, negu rusų pavergetoje Lietuvoje. Taip buvo caro laikais, kai lietuviškoji spauda buvo uždrausta ir įkurta graždanka. Taip yra ir šiaudien, kai Lietuvą paverge rusai komunistai. Graždankos jie dar neįvedė, bet uždare visus laikraščius, išskyrus rusiško komunizmo tendencijos.

Amerikoje yra įvairiausių rūšių lietuviškų laikraščių, žurnalų, savaitraščių, mėnesinukų ir kitokių. Ilgus metus Amerikos lietuviai turėjo net tris dienraščius, bet dabar liko tik du dienraščiai ir didelė daugybė mėnesinių ir savaitinių spaudos organų. Lenkai yra daug gausesni, bet Amerikoje jie turi tiksliai vieną dienraštį, einantį Chicagoje. Slovakai leidžia savaitinį. Jėdnot, bet vienintelis slovakiškas žodis yra laikraščio pavadinimas, o visas slovakiško laikraščio turinys yra angliškais. Vienintėliai lietuviai turi daug laikraščių ir jie visi lietuviški. Keli lietuvių savaitiniai turi angliškų skyrius, bet bendrai paėmus, lietuviški laikraščiai yra dar lietuviški.

Lietuviai bene bus vienintėliai, kurie ir leidžia net lietuviškas bibliografines žinias. Tos žinios keliais metais suvėluotos, bet specialistai surenka visus Amerikos laikraščius, sudaro gana tikslus jų sąrašus, nurodo spaudinimo vietą ir laiką, pažymi kainą ir adresą. Kas nori užsisakyti lietuvišką laikraštį, tas gali pasinaudoti lietuviškos spaudos bibliografinėmis žiniomis. Gali pasinaudoti visomis lietuviškomis žiniomis, išskyrus Naujienas. Naujienos leidėjams yra tiek trefnos, kad vadovybė įsako apie Naujienas žinių neteikti. Lietuviškų "mokslininkų" fanatizmas toks didelis, kad apie Naujienas negalima duoti jokių bibliografinių žinių, nors jos yra pats seniausias lietuviškas dienraštis. Lietuviškas fanatizmas turi labai gilią šaknis. Lietuviški fanatikai yra toki dideli užsispyrėliai, kad Naujienos jei galėtų, tai uždarytų. Naujienos tiems "mokslininkams" nepatinka, dėl to, kad jos ima kartais ir parašo

teisybę. Ta teisybė labai dažnai esti tokia didelė, kad visiems fanatikams akis svilina. Kodėl Naujienų skelbiama tiesa kai kuriems lietuviams nepatinka, pamatysime iš šio pavyzdžio:

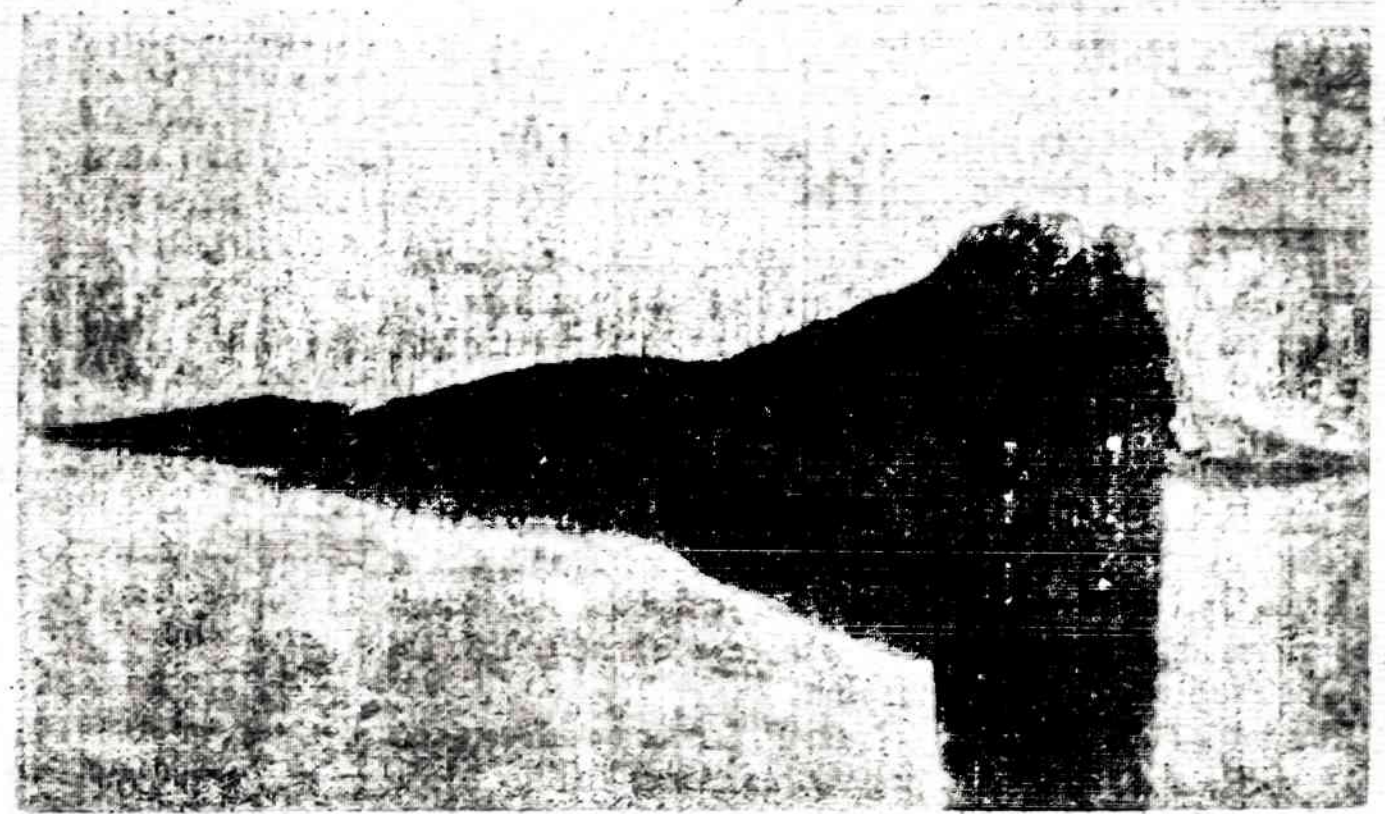
Vasario mėnesį žymi Amerikos lietuvių dauguma minėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną, Vasario 16-tąją. Buvo laikotarpis, kai Vasario 16-tąją minėjo beveik visi lietuviai. Išimti darė tik komunistai. Lietuvoj komunistai nerimo, tai Vasario 16-tosios minėjimui jie negalėjo kliudyti. Amerikos lietuviai laisvės kovon įtraukė ir Kongreso atstovus amerikiečius. Jie ištyrė Lietuvos pavergimą, sudarė specialų komitetą pavergimui iširti, o netrukus įsitraukė į Vasario 16-tosios minėjimą ne tik Atstovų Rūmai, bet ir Senatas, šiais metais Amerikos Senatas Vasario 16-tąją minėjo šių metų vasario 17-tąją dieną. Paprastai, pastaraisiais metais Illinois senatorius Charles Percy pravedavo Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą Senate.

Sen. Percy pasakė kalbą apie Lietuvą ir šiais metais. Tiksliai šį metų sen. Percy yra labai užimtas, nes yra išrinktas senato užsienio komiteto pirmininku. Pirmininkavimas jam atima daug laiko. Jis privalo apklausti net aukštus valtybės pareigūnus naujai užimamom pareigoms. Praeitą savaitę sen. Percy turėjo skristi į Korėją, kad galėtų dalyvauti naujo krašto prezidento prisikidimo ceremonijose. Svarbiausia, kad sen. Percy turėtų progos išsikalbėti su naujuoju prezidentu. Korėjos prezidentas Chun Doo Hwan yra griežtas generolas, o senatoriai norėjo, kad sen. Percy jam įkalbėtų kelias demokratines idėjas. Tai būtų gerai jam ir visai Korėjai. Bet tai ne toks lengvas darbas.

Sekretorius pasirinko sen. Percy, nes jis yra įsitikinęs, kad sen. Percy geriausiai sugebėtų pasitarti su nauju Korėjos prezidentu.

Sen. Percy labai užimtas, bet jis ir Senate, pasakė pačią turiningiausią kalbą. Laiko jam trūksta, bet mintys jo aiškios ir lietuviams labai brangios. Apie pavergtą Lietuvą jis daugiau kalbėjęs, bet tokios gražios ir teisingos kalbos jis anksčiau nepasakė. Senatoriaus kalba buvo įtraukta į Senato protokolą, vadinamą Senato Recordu. Vėliau jam buvo atspausdinti jo kalbos nuorašai, o jis, kaip laikas leido, išsiuntinėjo lietuvių laikraščiams ir Lietuvos reikalais besidomintiems žmonėms. Žinome, kad dabar paštas labai blogas ir netvarkingas, tai ilgai užtrunka, kol laišakai pasiekia Chicago. Bet vasario 23 dieną senatoriaus kalba jau buvo Chicagoje. Tos pačios dienos vakarą sen. Percy kalba buvo išversta į lietuvių kalbą, o vasario 24 d. vakarą ji buvo surinkta ir atspausdinta pirmam naujienų puslapyje. Naujienos idėjo paties sen. Percy didelę nuotrauką. Sen. Percy kalbą gavo keli Chicago politikai. Gavo ją ir Draugas. Keli čekigiečiai prašė Draugo redaktorių įdėti sen. Percy kalbą, nes ji yra pati turiningiausia. Jie laikė, kad gausus Draugo štabas išvers sen. Percy kalbą ir pateiks ją savo skaitytojams. Tuo tarpu senatoriaus kalba dar ir šiandien nepasirodė Drauge. Naujienų skaitytojai suprato, kodėl Draugo redaktorius neatspausdino senatoriaus Percy kalbos. Be kitų dalykų, ten jis pasakė:

"Prieš keletą metų esu aplankęs Pabaltijo kraštus. Sugrįžęs ir įžengęs į Senatą stengiausi pavaizduoti Kongrese ir visame krašte, kad lietuviškai brangiai vertina tą laisvę, kurios dabar jų tauta neturi. Lietuviai niekad nebus ramūs, kol laisvė nebus jaučiama jų kilmės krašte.

M. K. Čiurlionis

Ramybė

VL. BAKUNAS

PASTABOS IŠ TOLO

Paskutinnėse savo pastabose VLJKui — 3,542 dol. ir trečio. "Naujienose" buvau padavęs je vietoje — A. L. Bendruome. apytikslus skaičius — kiek ir nei — 2,927 dol. Viso — 10,255 dol. kam aukų surinkta šiomet Los Angeles, minint Vasario 16-tąją. Jau tuose (apytikriuose) skaičiuose buvo matyti, kad daugiausia aukų surinkta Amerikos Lietuvių Tarybai, nors laisvu aukotojo apsisprendimu aukojama buvo ir Tautos Fondui — VLJKui ir Amerikos Lietuvių Bendruomenei. Dabar galutinai suskaičiavus visų aukų suma, pasirodė, kad pirmoje vietoje aukotojai davė savo aukų Amerikos Lietuvių Tarybai — 3,786 dol., antroje vietoje — Tautos Fondui — 3,542 dol. ir trečioje — Amerikos Lietuvių Tarybos

Yra keli drąsinantieji ženklai, rodantieji lietuvių ilgus metus vedamą kovą savo laisvei atgauti. Aš gėriuosi mūsų delegacijos laikysena Madrido konferencijoje, kai buvo tikrinamas Baigminių Helsinkio aktų vykdymas. Amerikos atstovas, dėsnydamas Baigminio Akto VIII paragrafo principus, neabejodamas pareiškė, kad JAV nepripažįsta nelegalaus ir ginklų jėga pravesto Latvijos, Lietuvos ir Estijos įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir paminėjo 45 pabaltiečių persekiojimus, kurie 1979 m. rugsėjo mėn. pasirašė petiją prašant Sovietų vyriausybę panaikinti Molotovo — Ribentropo paktą, pagal kurį Pabaltijo valstybės buvo įjungtos į Sovietų Sąjungą. Šis pareiškimas mums parodo, kaip Sovietų vyriausybė nelegaliai pagrobė Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, ir tas faktas kelia didelį mūsų vyriausybės susirūpinimą.

(Naujienos, 1981 m. vasario 25 d. 1 psl.)

Tie patys Draugo redaktoriai rašė, kad prezidentas pardavė Lietuvą už Judo grašius, o dabar negali rašyti, kad Amerikos atstovas gražiai gyrė Lietuvą. Jeigu JAV pardavė Lietuvą, tai negali ginti. Draugas, paskelbęs tokią melagingą žinią, dabar negali skelbti didelės neteisybės. Jiems lengviau nuslėpti svarbią žinią nuo savo skaitytojų, negu prisipažinti prie padarytos klaidos.

Los Angeles skyrius įsisteigė 1941 m. ir turbūt bus buvęs vienu pirmųjų iš voso ir vienintėlis Amerikos Vakaruose. Jo steigėjais buvo: Kazimieras Dukšis, prelatas Macijauskas, kad, Vincas Arčis-Arciauskas (visi trys jau mirę) Bronė Starckienė ir Petras Žilinskas (Bronė Starckienė gyvena Santa Monikoje, o Petras Žilinskas — Hemet miestelyje, Calif.). Tuos steigėjus reikia skaityti lietuviško gyvenimo pionieriais Kalifornijoje, nes 1941 metais čia lietuvių tebuvo gal tik pora dešimčių. To ALTO skyriaus pirmininkais nuo 1941 m. iki dabar yra buvę: Kazimieras Lukšis, Juozas Milėris, Stasys Raštikis, Petras Žilinskas, Antanas Skirius, Julius Jodelė, Stasys Paltus, Jonas Činga, Balys Čiurlionis, Jonas Motiejūnas, Vytautas Čekanauskas, Antanas (ne Anthony) Mažeika, ir dabar pirmininkas Feliksas Masaitis, kuris tas pareigas eina jau antrą kadenciją iš eilės. Ilgiausiai pirmininko pareigose yra išbuvęs Vytautas Čekanauskas, rodos 7 ar 8 metus, dabartinis Lietuvos Generalinis garbės konsulas Los Angeles.

Nenorėjęs užbėgti prie kin kalbėtojams skyrus 40 metų veiklos minėjime, pasitenkinu dabar tik trumpai pastebėti apie skyriaus steigėjus ir pirmininkus. Daugelis papasakos kalbėtojai, o tada bus galima parašyti daugiau. (Bus daugiau)

— Illinois Prekybos Rūmai praneša, kad daugelis bendrovių vėluoja sumokėti savo tarnautojų apdraudas dėl pinigų stokos.

— Atlantos mieste, Ga., rasta nužudytas dvidešimtas juodas berniukas. Tuo tarpu jokių įtarimų neturima.

P. L.

KŠYŽANOVSKIO BE CENZŪROS VILNIAUS "MATEČNIKAS"

(Tęsinys)

Sušaudytyjų tare radasi ir Vilniaus universiteto prof. Pelczar, Gutowski ir žymus advokatas Engel. Ypač šiurpus sušaudydamas prof. Pelczaro, Europos garsaus mokslininko, su vėžiu kovoj specialisto, žmogaus gilios moralės autoriteto. Nekyla abejonių, kad palikti aukų laišakai lietuvių rankomis padirbti. Nukentėjo ypač žmonės turintieji ūkio bei visuomeninėje veikloje reiką. Prof. Pelczarui, plačiai visuomeninėje veikloje Vilniaus krašte veikiančiam, stojo skersai keito lietuviai ir darė kliūtis, pabrėžė autorius.

209 pusl. rašoma: "Lapkričio 4 d. Edyp (žydas) buvo į Panerius skirtą sunkvežimį pakrautas su žydų grupe. Pakely į Panerius atrišo sau rankas ir puolė kovon su lietuvių kovotojumi. Aišku, tos kovos nelaimėd.

Autorius apibūdina buvusią politinę padėtį (209 p.) 1943 metų laikotarpį, daro išvadą: "Anuo metu ginklas radosi dar tvirtai vokiečių ir lietuvių rankose". Palietus Lukiškių kalėjimą, aprašo: "Lukiškių, tai ne Varšuvos Powiak, kur vidaus susizinojimo ryšiai vyko išdirbtais kanalais. Tai buvo (Lukiškės) lietuvių-vokiečių sala, į kurią lenkas įvedavo tik kaip kalinius". Aprašant

apie tūlo Fostowicz'iaus tardymus, pabrėžė: "Jau po poros savaitių bausių, nuodugnių tardymų sustoja mušti ir kankinti (teror), kas pasekmė įvyko per (via lietuvišką Saugumą įteikiant vertingas kyšis".

Minima taip pat, kad 1943 m. lapkričio 9 d. latvių SS dalinys išsikeldamas, užpuolė lenkų destruktyvinę grupę, kuri pasidavė be kovos. Būtų be kraujo praliejimo pasibaigę, jei nebūtų per klaidą į rusų pavartotą ugnį pakliuvę.

Tūlas Pachala buvo mušimais kankinamas mas antrame Lukiškių kalėjimo aukšte. Po stiprios dozės, buvo duota poros dienų "atsigaivimui". Birželio mėn. 1 d. vėl atsirado prieš jį pora "darbuotojų". Gerai mokedamas lietuviškai ir lenkiškai, pradėjo aiškinti, kad pakliuvęs per ne suspiratimą ir, be abejonės, būsiąs greit paleistas. Tačiau, kyla abejonės dėl esančių portfelių dolerių, kurie suimant buvo atimti. Paaiškėjus, gali kilti vėl byla. Prašo persekiotojų, kad išnyktų iš portfelio doleriai... nuo ko pasiliuosuoti jo baimė.

Persekiotojus pagavo psichologinis manevras. Vienas lietuvių tuoj dingio portfelio ieškoti. Neužilgo dolerių godumas apėmė ir kitą. Pastarasis išeinant užrakino duris. Puchalai, dolerių savininkui, to tik ir reikėjo. Jis spruko pro langą.

Nuo 1944 m. sausio mėnesio, Vilnius jau buvo atviras sukilimui, teigia autorius. Jo pradžia

galima skaityti sausio 8 d. prie Mikuliškių susidūrimo. Tolimesniuose kovų vysmuose atžymėtina lenkų persvara su gen. Plechavičiaus lietuvių daliniais, specialiais vokiečių įsteigtais, tikslu Vilniaus krašto situacijos apvaldymui.

1943-44 metų žiemą, įsteigus viešus lenkų kariuomenės dalinius. Vilniaus kraštas atsidūrė revoliucijos padėty, dėjo autorius. Intensyvesnės kovos didėjo steigiant vokiečiams lietuvių dalinius po gen. Plechavičiaus vadovybę, skirtų specialiai kovoms prieš lenkų sukilimą. Pagrindiniu savivaldos organų, kurį vokiečiai pripažino Lietuvai, prisilaikančiu Kaune, buvo "Generalinės Tarybos Kolegija" (žymų vaidmenį turėjo gen. Kubiliūnas). Kolegija (Taryba) Lietuvoje priešinosi mobilizacijai tikslu rytų frontui kariuomenės formavimui prieš sovietus ir spaudė kurti karinius dalinius panaudojimui vietos reikalams. Tom sąlygom žymios plechavičiškės jėgos (partizaninių kovų sąlygom) sudėty eilės batalionų buvo perkeltos palaipsniui į Vilniaus kraštą ir įjungtos į kovas, ypač rajonuose ir rytus nuo Vilniaus, kur buvo lenkų kontroliuojama.

Lenkų vadovybei žiemos metų situacija atrodė grėsminga. Deja pavasarį išryškėjo lenkų jėgų naudai. Lietuvių daliniai buvo silpnai paruošti, menkai vokiečių remiami. Iš vokiečių gavo lengvus prancūzų pėstininkų ginklus, be sunkiųjų ir motorizacijos. Šiuo atveju vokiečiai buvo sąmoningai linkę nedidinti pastangų. Tačiau,

lietuvių apginklavimas žymiai viršijo lenkų. Vienok, Plechavičiaus batalionai negalėjo atlaikyti agresyvių lenkų brigadų, žiemą praleidžiusius miškuose, žiemos kovose. Tai įvyko retai pasitaikanti persvara partizanų kovų su reguliariu kariuomene.

1944 m. iš gegužės 14 ir 15 naktį, keletas lenkų brigados puolusios prieš porą lietuvių batalionų Mūrinėje Ošmincoje (Murownej Oszmience) ir Tolminovoje (Tolminowo), kur persvara buvo lenkų naudai. Toje kovoje visiškai lietuvių palaužimas, privertė vokiečius daryti sprendimą — paleisti ir internuoti gen. Plechavičiaus korpusą.

1944 m. gegužės 17 d. matėsi sunkvežinių vilkstinės, nuginkluotų lietuvių kariais, lydintomis vokiečių konvojais. Buvo vežami kur tai į darbo stovyklas. Iš tikrųjų ten buvo tik visumos mažas dalis. Didesnioji dalis savystoviai bėgo į vakarus, į "Kauniškę Lietuvą" (Litwa Kownieska). Drauge su jais traukėsi ir lietuviai darbuotojai valstiejuose ir provincijos įstaigose. Pačiame Vilniuje, nepaisant tvirtai vokiečių rankų laikomame, pasireiškė lietuvių administracijos atoslūgis (odplaw). Miestas tuštėjo, nes ir lenkų jaunimo elementas traukė į rytus, šiaurę, pietus į partizanų brigadas.

(Bus daugiau)

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Iki šiol Valstybės departamentas išduodavo vieną pasą višai šeimai. Dabar bus išduodama kiekvienam šeimos nariui individualiai. Seniau išduoti pasai tebegalioja.

• Dabar Amerikos kariuomenėje yra 44% daugiau moterų, negu viso pasaulio kariuomenėse drauge sudėjus.

• Patartina druskinėje laikyti keletą grūdėlių ryžių, nes jie sutraukia drėgmę.

• Piaustyti kietai išvirtą kiaušinių varškė, pašildytą karštam vandenyje, tuomet trynys nesubyrės.

• Žvakutės, kurias naudojam ant stalų dekoracijai, privalo būti įdėtos į šaldytuvą vieną dieną prieš vartojimą, kad jos lygiai ir ilgiau degtų.

• Verdant makaronus ar ryžius, vanduo neburbuliuos, jeigu įdėsime šaukštuką sviesto.

• Į verdančias sausas slyvas įdėti žiupsnelį arbatos, kuri suteiks tinkamą skonį ir spalvą.

• Sukietėjusį cukrų reikia padėti į šaldytuvą. Jeigu cukrus suakmenėjęs, tai jį reikia įdėti į maišiuoklį, įmetus šmotelį šviežios duonos, palikti kelioms dienoms šaldytuve.

• Iš citrinos išspausime daugiau sūkos, jeigu prieš tai pamirkysime ją karštam vandenyje 5 minutes.

• Geriausias būdas nuvalyti savo akinius yra su amonija ir vandeniu. Užlašinkite kelis lašus ant akinų ir paskui nuvalykite su minkštu skudurėliu.

• Konservuoti pomidorai įgauna geresnį skonį, jei prieš valgant užbersime truputį cukraus.

• Išvalymui bonkos, kurį turi vaistų kvapni, pripildyti pusę bonkos šalto vandens ir įdėti šaukštuką sausos muštardos. Pakratyti keletą minučių ir leisti pastovėti kelias valandas, paskui perplauti bonką.

• Lietuviai mėgsta grybus. Bandykite pagaminti kotletus iš šviežių grybų. Reikia gerai išvalyti ir išplautus grybus išvirti. Paskiau juos permalti mėsos malimo mašinėle. Pridėti smulkiai supjaustytus ir svieste pakepintus svogūnus, 1 kiaušinių ir truputį miltų, kad masė laikytųsi. Įberti dar truputį druskos, pipirų ir viską gerai išmaišyti — daryti nedidelius kotletukus, apvynioti pyrago džiuvėsiuose ir pakepinti keptuvėje — svieste ar margarine. M. Miškinytė

PRIE KAPITONO STALO

(Atkelta iš antro puslapio)

stalas buvo pilnas; tada jis atsistojo, pakėlė taure vyno ir tarė:

— Esu jums visiems dėkingas, kad pasirinkote mano vadovaujamą laivą šioms atostogoms. Manau, kad neapsirikote. Turėjote progos pamatyti Karibų jūrą, kelias įdomesnes vietas ir pailsėti ramiai bei sveikame vandenyno ore...

Kapitonas buvo patenkintas, nes jis matė, kad ir keiviai buvo patenkinti kelione ir poilsu, kurį duoda ramus Karibų jūros oras rudenį. Kapitonas Piovano kvietė keivius ir ateinančias atostogas praleisti kartu su juo. Jis įsikins, kad neapsiriksite. Vėliau sekė muzika, šokiai ir pokalbiai bei dainos. Dauguma nuėjo šokti, o nemažas lietuvių būrys išėjo ant denio ir pradėjo

traukti lietuviškas dainas. Niekad Karibų jūroje taip gražiai neskambėjo lietuviškos dainos, kaip tą vakarą. Šimtai užlipo ant denio ir ramiai klausėsi. Vakarą pasidarė lietuviškas vakaras. Turėjome kelis gerus balsus, atsirado gabus vedėjas, tai susirinko keli šimtai keleivių pasiklausyti lietuvių. Karibų jūroje nuaidėjo lietuviškos dainos. Dainavo kiekvienas, kuris turėjo balsą. Bet tai dar ne viskas. Savo ekskursijos linksmybėmis užkretėme visą laivą, bet apie tai papasakosiu sekantį straipsnelyje.

(Bus daugiau)

TRUMPAI

— Dėkui Jonui Jokuboniui iš Marquette Parko, ilgamečiam naujieniečiui ir lietuviškos veiklos veteranui, už nuolatinę paramą. Dėkui už atsiųstą šimtine: \$45 už prenumeratą ir \$55 Naujųjų paramai.

— Petras Tamulionis, Cleveland, Ohio, pranešdamas, prenumeratą, parėmė Naujųjų leidimą \$30 auka. Dėkui už ją ir už gerus linkėjimus.

— Benys Dunda, žinomas Cicerio verslininkas, prė prenumeratą pridėjo \$10. Po \$5 atsiuntė: Antanas Marmas iš Brighton Parko, ponas Anna Norvilas, taip pat Elena ir Klemensas Čižauskas iš Marquette Parko, A. Andrusaitis iš Heneva, Ohio. Dėkui visoms ir visiems.

— A. Masonis, Stayner, Ont., kartu su metine prenumerata atsiuntė \$10 auką. Tos apylinkės Januarius Reivytis atskiru laišku.

— Viktoras Šimaitis pildė INCOME TAX Šimaitis Realty

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2605 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 4-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDALIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1591 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 4-2737

V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija. Lietuviams išskirtinai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitoms, kurie tave darbus dirba.

SLA — išmokėte daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo namams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, namams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopų veikėjų, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N.Y. 10001

247 W. 30th St.

Tel. (212) 543-2218

Istaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto. Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (Pr.)

— Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA, 434-9655

— Pakilus susidomėjimui Mažąja Lietuva, jos pažinimui daug padės 6 plačios studijos prof. M. Brako paruoštoje 304 puslapių LITHUANIA MINOR knygoje su 50-čių žemėlapių. Kaina \$15, su 50-čių žemėlapių. Kaina \$15, persiuntimui pridėti 81c. Kreipitis į knygų platintojus arba leidėją — Lithuanian Research Institute, Inc., 149-31 120th St., So. Ozone Park, NY 11420. (Pr.)

Nėra to blogo, kas neišeitų į gerą

Kai žmogus miršta ir jo kūnas palaidojamas, ar taip viskas ir pasibaigia?

Pasiklausykite šios įdomios temos šandien 8:45 val. vak. radijo banga 1490 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. po pietų per Sophie Barcus radiją išgirsite "Ypatingą giesmę".

Parašykite mums pareikalaudami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas:

Lithuanian Ministries

P.O. Box 321

Oak Lawn, Ill. 60454

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaityma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autorius troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikala jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta, — teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujųjų administracijoje. 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

NE LAIPTAIS, TAI SIENOMIS

Viena senutė nukrito belipdama laiptais ir nusilaužė koją. Daktaras įdėjo koją į gipsą ir perspėjo nelaipioti laiptais, kol jis pasakys. Koja ilgai negijo ir tik po šešių mėnesių daktaras nuėmė gipsą ir pasakė, kad koja tvarkoje.

— Ar dabar galėsiu lipti laiptais? — ji paklausė.

— Žinoma, dabar galėsi, — užtikrino daktaras.

— O, kaip gerai, — apsidžiaugė senutė. — O kiek aš privargau bešliauždama žemyn ir aukštin stogo palašų vamzdžiais.

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRASTĮ "NAUJIENOS"

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

REAL ESTATE

Mamai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKEJIMAIS.

JEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

22'2 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MCRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN Namai, žemė — Už miesto ribų

SAVININKAS PARDUODA

2 butų, 6 metų senumo mūrinį namą su baldais, 2 mašinių gar.

Informacijos rašyti:

S.G.

108 McMahon Dr.

Hot Springs, AR 71901

Tel.: (501) 623-2891

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

MURPHY'S PARTY RENTALS

Party - Banquet & Convention Equipment.

3114 W. 95th Street

Evergreen Park, Ill. 423-1810

HAPPY EASTER

DO DROP SEWERAGE

\$5 discount on repairs with this ad. Catch basins cleaned, rodded or repaired. Sinks, tubs, toilets opened or no charge. Plumbing repair.

SEWER PROBLEMS? Radio dispatcher — minutes from your home. 30 years experience.

3459 N. Kostner

588-1015

DEALERS WANTED

FOR WILMOT FAIR

Opening Memorial Day weekend May 23-24 at Kenosha County Fair Grounds, Wilmot, Wis., Ill.-Wis. State Line near Great America, Equidistant Chicago, Milwaukee Resort Recreation Area — indoors, outdoors weekend dates thru October.

(312) 835-1761 or write: P.O. Box 62, Hubbard Woods, IL 60093

SHOPPING? DROP IN!!!

NEW ARCHVIEW RESTAURANT

3840 S. Archer Ave.

254-4862

OPEN 24 HOURS

"HAPPY EASTER"

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It.

©1980 Miller-Morton Company, a subsidiary of A.H. Robins Co., Richmond, Virginia 23230

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turliu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 523-3559

DEMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING • Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS Nėra darbo permaža. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos. GEDIMINAS BARANAUSKAS 4514 So. Talman Avenue Tel. 523-0383

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių išskaičiavimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolis, Agent 3205 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60442 - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS

the best way to save regularly!

5 1/2%
per year

PAID AND COMPOUNDED QUARTERLY

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD
PETRAS KAZANAUSKAS, President
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

CHICAGO, ILLINOIS 60628
Phone: Virginia 7-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą išspūdziai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1735 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija. Lietuviams išskirtinai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitems, kurie tave darbus dirba.

SLA — išmokėte daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo namams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, namams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — knopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA knopų veikėjų, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
247 W. 30th St.
Tel. (212) 543-2218